

Leo Trotskij: Brev till kamrat Ker

(6 juni 1922)

Kära kamrat Ker!¹

Ditt brev från 27 maj kom fram 3 juni, vilket under de förhållanden som har rått efter ”befrielsekriget” verkligen är rekordsnabbt. Tyvärr kan jag långtifrån hålla med dig om din bedömning av vad som äger rum i vårt franska parti, och jag anser det vara min plikt att besvara ditt vänliga brev med en lika vänskaplig öppenhet.

1. Den franska kommunismens bristande exakthet och lika otillräckliga ideologiska och organisatoriska klarhet härrör inte underifrån utan uppifrån. I sin dubbla egenskap av både *arbetarklass* och *en fransk arbetarklass* söker den franska arbetarklassen klarhet, exakthet och beslutsamhet. När den inte hittade detta i det gamla [socialdemokratiska] partiet, uppstod en bas för den revolutionära syndikalismen. I samma mån som det kommunistiska partiets ledning idag alltför långsamt avskiljer sig från arvet från det förflutna, hotas den franska arbetarklassen av ett återfall i revolutionär syndikalism. Så som alltid är fallet med historiska återfall försvinner de positiva dragen hos förkrigstidens revolutionära syndikalism till ett intet, samtidigt som dess negativa drag tilltar oerhört. Låt mig upprepa, den bristande klarheten härrör inte underifrån utan uppifrån. Den har sin källa i de redaktörer, journalister och deputerade vars ömsesidiga förhållanden och band har sina rötter i det förflutna. Därifrån härrör centralkommitténs enorma obeslutsamhet i alla de frågor som berör tidningarna, tidningsmännen och så vidare (händelsen med Fabre).²

2. Jag är mycket överraskad över din kritik mot uteslutningen av Fabre. EKKI [Kommunistiska internationalens exekutivkommitté] tänkte utesluta Fabre så långt tillbaka som vid sitt plenarmöte [i mars 1922]. Den avstod bara därför att den franska delegationen tog på sig att omedelbart genomföra uteslutningen (i den kommission där jag satt som ordförande sattes 4 veckor upp som absolut maximum). Senare infördes en förändring i resolutionen som var helt oväntad för oss: meningen ”*Journal du Peuple* placeras utanför partiet” ändrades till att lyda ”*Journal du Peuple* placeras utanför partiets kontroll”. Denna förändring var uppenbarligen tänkt att mildra uteslutningen, medan Komintern givetvis tänkte sig att ge uteslutningen en öppen, demonstrativ och skarpt politisk prägel. Därefter följde fördröjningar och hinder som var ett direkt och uppenbart brott mot det åtagande som den franska delegationen hade tagit på sig i centralkommitténs namn. I sin rapport förkunnade kamrat Leiciague att hon inte hade något att säga vad gäller resultatet av kontrollkommissionens slutsatser. *Partipressen publicerade inte en enda artikel om detta*. Speciellt kan jag inte dölja från dig hur förvånad jag och andra kamrater blev över att det inte fanns några artiklar *av dig*, kamrat Ker, som för de franska arbetarna förklarade den politiska innebörden bakom uteslutningen av Fabre och hans tidning, detta infektionsfäste, ur partiet. Är det inte ett förvånande och på samma gång alarmerande faktum att partiets ledande tidning inte publicerar några artiklar som förklarar och försvarar Kominterns beslut? Förvandlar inte det alla tal om disciplin, blodsband etc till rena formaliteter? Modigliani³ brukade säga att anslutningen till Komintern innebar att då och då skicka vykort från Italien. Modigliani har ställt sig utanför den Kommunistiska internationalen. Hur kan

1 Ker var en av det franska kommunistpartiets sekreterare och medlem i centralkommittén. Under fraktionsstriden i partiet tillhörde han centristerna (Frossards grupp), men genomförde lojalt Fjärde kongressens beslut. Dog hastigt 1923.

2 Fabre var förläggare och en av de mest uttalade motståndarna till Komintern och vänstern inom partiet. Utnyttjade sin tidning *Journal du Peuple* för att angripa dem. När Kominterns exekutivkommitté på grund av detta försökte utesluta Fabre motarbetades den av partiledningen under Frossard.

3 Modigliani var en framstående italiensk socialist som, liksom många andra italienska centrister, betraktade medlemskapet i Tredje internationalen som en ren formalitet och snabbt återvände till reformismen.

man stöda att de beslut som antagits med den franska delegationens godkännande sedan i praktiken saboteras och inte ens försvaras formellt i partiets press?

Komintern har inte bara rättighet utan skyldighet att visa de franska arbetarna att den är en fungerande, centraliserad organisation med en egen politisk vilja. Idag ställs frågan skarpt och tydligt. Uteslutningen av Fabre är ett politiskt faktum. Även om Fabre personligen är oviktig så är uteslutningen av honom av största betydelse. Med denna handling har Komintern signalerat till det franska partiet att det står inför interna faror, och att alla dröjsmål att lösa de interna problemen innebär att det går mot ännu svårare kriser.

3. Inte heller kan jag se några framsteg i den fackliga frågan. Tvärtom bevitnar vi här hur partiet hela tiden slår till reträtt. Verdier, Quinton⁴ och andra har utnyttjat partiets auktoritet för att rota sig inom fackföreningsrörelsen, bara för att sedan sparka partiet åt sidan. Artiklar i *l'Humanité* försvarar Jaurès' strömning i den fackliga frågan, det vill säga en strömning som går direkt mot den linje som antagits av Komintern och som, om än inte beslutsamt nog, slogs fast i Marseillekongressens resolutioner. Precis som naturen skyr politiken tomrum. Ni överger positioner inom den fackliga rörelsen vid en tidpunkt då massorna söker efter ledarskap. Av det skälet tar syndikalister och frihetsivrare [anarkister] automatiskt över positioner som de ideologiskt inte har minsta rätt till. Och här förnimmer vi en rädsla för att utlösa en kris *inom fackföreningsrörelsens översta kretsar*. Några få principiella, klara och bestämda artiklar i *l'Humanité* är hundra gånger viktigare än uppgörelser bakom scenen med CGTU. I sådana frågor som den fackliga frågan får inte ledande aktivister uppträda som primadonnor, var och en med sin egen åsikt. Vi har Kominterns och det franska partiets egna strikta och exakta beslut. Dessa beslut måste genomföras, och var och en som bryter mot dessa grundläggande beslut måste uteslutas ur partiet, annars kommer vi oundvikligen att gynna äventyrare av Verdier-Quintons sort.

4. Jag kan inte alls godta att kamrat Rosmers bedömning skulle vara alltför ”pessimistisk”. Jag fick ett enda brev från honom från Paris, ett brev som – låt mig notera detta i förbigående för att föregripa alla felaktiga slutsatser – kom fram till Moskva tio dagar efter att EKKI antagit sina beslut i frågan om Frankrike. Kamrat Rosmer hade således inte det minsta inflytande över dessa beslut. Men Rosmers brev gav mig i efterhand ytterligare bekräftelse på att EKKI:s enhälligt antagna beslut ovillkorligen var riktiga.

Låt mig i förbigående säga att jag inte ser någon ”pessimism” vare sig i Rosmers eller mina åsikter. Tvärtom, kamrat Ker, ser jag betydligt mer pessimism i din inställning till det franska partiet. Uppenbarligen anser du det nödvändigt att ha samma taktik gentemot det franska partiet som man skulle ha till en allvarligt sjuk person, nämligen att viska, gå på tå, etc, etc. Vi å andra sidan menar att det franska partiets grundläggande proletära kärna i grund och botten är frisk och revolutionär, och ivrigt strävar fram mot ökad klarhet och beslutsamhet hos ledningen.

5. I frågan om enhetsfronten kan jag tyvärr inte heller ändra min bedömning av situationen. Det ramaskri som höjts i vår franska partipress drar bara uppmärksamheten från de verkligt akuta frågor om partiets interna liv som inte går att skjuta upp. Jag åberopar klara bevis: kamrat Daniel Renoult⁵ publicerar superopportunistiska artiklar om Verfeuil, Pioch och Meric, och låter Pioch citera välvilligt ur *Journal du Peuple*, kritiserar aldrig Fabre-klickens fullständigt förrädiska linje, och oroar sig ständigt för att Frossard förhandlar med Scheidemann och Vandervelde, som en makt till en annan.⁶ Vi har alla intrycket att kamrat Renoult har en större arena för sin omedgörlighet på mycket närmare

4 Quinton var en av en grupp äventyrare som flörtade med den franska kommunistiska rörelsen för att göra karriär inom fackföreningsrörelsen.

5 Daniel Renoult ledde en av det franska kommunistpartiets många fraktioner vid denna tid. Journalist och medlem i centralkommittén, och delegat i EKKI:s utvidgade plenum och den fjärde världskongressen. Samarbetade med högern men stannade kvar i partiet efter splittringen.

6 Syftar på konferensen med företrädare från Andra, Två-och-ett-halvte internationalen och Tredje internationalen som ägde rum i Berlin i april 1922. Vid denna konferens deltog Frossard som medlem i Kominterns delegation.

håll, framförallt i sin egen tidning. Men han föredrar att flytta sin omedgörlighet till Berlin. Internationalen tvingade inte på det franska kommunistpartiet några konkreta överenskommelser med Dissidenterna. Ingen som helst fara hotade från detta håll, men under tiden undergräver de interna Dissidenterna (Fabre-klicken, klickar som Verdier, Quinton, m fl) faktiskt partiet och berövar det dess yttre drag, och förlamar dess vilja utan att få mothugg.

En del kamrater säger att vi ”överdriver” betydelsen av dessa fenomen. Vi svarar att det faktum att ledande kamrater inte *på rätt sätt lyckas bedöma* det hot som dessa fenomen innebär är ett mycket farligt faktum.

6. Enligt min åsikt är situationen i det franska partiet kritisk. Det finns två möjliga framtida utvecklingsvägar:

(a) En fast och klar inre kurs: kasta ut klicken av strejkbrytare inom högern för att visa att partiet inte har för avsikt att skämta om disciplinen. Ett verkligt ledarskap från centralkommitténs sida och ett verkligt genomförande av Kommunistiska internationals beslut. Det är den friskaste och mest önskvärda vägen.

(b) En fortsatt vag politik från den ledande gruppens sida som skulle tendera att isolera vänstern. Gränslös tolerans mot alla yttringar av pacifism, reformism och nationalism inom partiet jämte en skenbar och fingerad omedgörlighet i internationella frågor, plus frånvaro av en beslutsam och fast resolut linje i fackföreningsfrågan. Denna väg leder automatiskt till en upprepning av de italienska erfarenheterna, det vill säga till en splittring där centern blir kvar med högern, medan vänstern samlas i ett kommunistiskt parti. I Italien slog man in på denna väg efter de mäktiga omvälvningarna under septemberrevolutionen och dess nederlag (1920). Men Frankrike har berikats av de italienska erfarenheterna, och där kan en sådan väg bara uppstå på grund av en fortsatt fatalistisk passivitet från den ledande gruppens sida. Även vid denna minst önskvärda variant kommer partiet i det långa loppet givetvis att komma ut på huvudvägen. Den ”omgruppering” av proletariatet som sedermera kommer att äga rum (och som vår franska press då och då hänvisar till, men olyckligtvis mycket diffust) kommer att gå åt vänster och inte åt höger. Politiker som agerar under direkt inverkan av enskilda förseningar och nedgångar är imitatörer och inte revolutionärer, och händelseutvecklingen kommer att svepa dem åt sidan. Partiet kan och får bara inrikta sig utifrån att de revolutionära motsättningarna kommer att fortsätta att öka. Det är angeläget att välja ut individer och hårda dem. Händelserna kräver största möjliga övertygelse, styrkeansamling och beslutsamhet av oss. Kominterns beslut vägleds av en önskan att hjälpa det franska partiet att skaffa dessa kvaliteter på kortast möjliga tid.

Låt mig återigen upprepa. Jag skriver helt öppenjärtigt eftersom jag anser att vi redan har missat alltför mycket och att alltför mycket står på spel.

Jag skakar din hand med värme,

L Trotskij